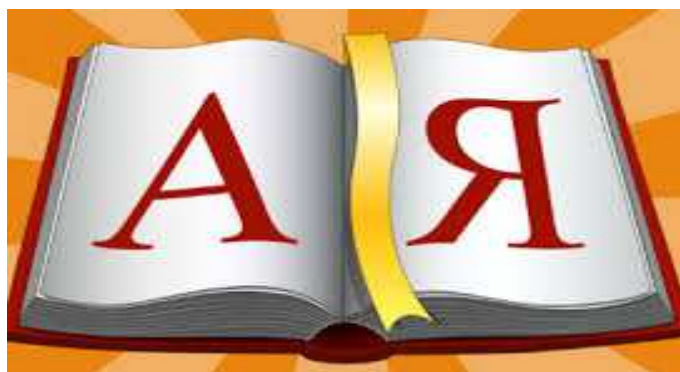

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ**

ЕЛЕКТРОННІ НАУКОВО- ОСВІТНІ СИСТЕМИ У НАУКОВІЙ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

ГЛОСАРІЙ

КИЇВ-2018

Електронні науково-освітні системи у науковій та науково-педагогічній діяльності: глосарій / Упоряд.: Іванова С. М., Яцишин А. В., Кільченко А. В. та ін.; – К.: ІТЗН НАПН України, 2018. – 42 с.

*Схвалено на засіданні відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем та відділу мережних технологій і баз даних
(протокол № 12 від 13.12.2018 р.)*

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
(протокол №13 від 27.12.2018 р.)*

Упорядники: Іванова С. М., Кільченко А. В., Лупаренко Л. А.,
Новицька Т. Л., Тукало С. М., Яцишин А. В.

У глосарії наведено перелік основних понять і термінів, пов'язаних із використанням відкритих електронних освітньо-наукових систем для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників, аспірантів і докторантів. Поняття подано в алфавітному порядку українською мовою. Наведено абетковий покажчик термінів і понять.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та всіх, хто здійснюють науково-дослідну діяльність в галузі наук про освіту.

© Інститут інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України, 2018

ЗМІСТ

1. ВСТУП	4
2. ГЛОСАРІЙ5
3. АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ТЕРМІНІВ	38

1. ВСТУП

Одним з головних пріоритетів розвитку вітчизняної педагогічної науки є підвищення ефективності наукових досліджень і використання їх результатів для забезпечення розвитку освітньої галузі України. Нині постійно зростають вимоги щодо підвищення якості, продуктивності та результативності досліджень вітчизняних наукових працівників. У сучасних умовах проведення наукових досліджень використання наукометричних, бібліометричних, рейтингових, альтиметричних систем, створення особистих профілів, блогів науковцями виступає першочерговим завданням для здійснення науково-дослідної роботи.

Використання відкритих електронних науково-освітніх систем надає нові можливості оцінювання публікаційної активності науковців, рівня ефективності їх наукової діяльності, дозволяє відстежувати актуальність науково-дослідних робіт, тем, публікацій, кількість переглядів або завантажень електронних версій наукової продукції через аналіз значень показників систем. Для наукових і науково-педагогічних працівників важливим завданням сьогодення є набуття знань, вмінь та навичок щодо роботи з відкритими науково-освітніми системами, бібліометричними, вебометричними і наукометричними базами даних, каталогами, особливостями публікування у вітчизняних та зарубіжних виданнях, підвищення бібліометричних показників. Важливе значення має розвиток компетентності щодо роботи з інформаційними ресурсами в міжнародних інформаційно-аналітичних базах даних «Web of Science» і «Scopus». Тому володіння науковцями інформаційно-дослідницькою компетентністю є необхідною умовою успішної професійної діяльності в наукових установах, закладах вищої освіти і закладах післядипломної педагогічної освіти.

Добір електронних систем відкритого доступу має бути здійснено шляхом ретельного дослідження сервісів, що найкраще задовольнятиме науково-педагогічним потребам проведення наукових досліджень.

Глосарій укладено в межах виконання науково-дослідної роботи «Методика використання відкритих електронних науково-освітніх систем для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників» 2018-2020 рр. (Державний реєстраційний № 0118U003159), що здійснюється в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

Актуальність створення глосарію зумовлена необхідністю використання інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників, аспірантів і докторантів, а також недостатньою розробленістю науково-термінологічного апарату окресленої проблеми.

Поняття подано в алфавітному порядку українською мовою, в кінці наведено абетковий показчик термінів і понять.

2. ГЛОСАРІЙ

А

АДМІНІСТРАТОРИ – люди, які мають найвищий рівень доступу на форумі, соціальній мережі, сайті, електронній бібліотеці тощо. Вони можуть змінювати будь-які налаштування, змінювати рівні користувачів, забороняти певним учасникам відвідувати, створювати групи користувачів, призначати модераторів та інше.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (*Відповідно до ст. 42 ч. 1 Закону України «Про освіту»*).

АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства» (*Відповідно до ст. 42 ч. 4 Закону України «Про освіту»*).

АКАУНТ (синонім: екаунт – від англ. Account – обліковий запис, особистий рахунок) – обліковий запис, що містить відомості, які повідомляє про себе користувач при реєстрації в певному сервісі (сайті). Крім облікових даних акаунта містить безліч налаштувань і опцій для роботи з даним сервісом. Говорячи простою мовою, акаунт – свій особистий розділ (кабінет) в сервісі.

АСПІРАНТ – вчений, який проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження у рамках підготовки в аспірантурі у вищому закладі освіти/науковій установі для здобуття ступеня доктора філософії (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

АТЕСТАЦІЯ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ – оцінювання рівня професійної підготовки наукового працівника, результативності його роботи, ефективності праці з урахуванням конкретних вимог до цієї категорії працівників, виявлення перспективи використання здібностей наукового працівника, визначення заходів щодо стимулювання підвищення його професійного рівня, потреби в підвищенні кваліфікації та професійної підготовки. Головною метою атестації є визначення відповідності кваліфікації наукового працівника займаній посаді (*Постанова*

від 13 серпня 1999 р. N 1475, Київ, Про затвердження Положення про атестацію наукових працівників <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1475-99-%D0%BF>).

Б

БІБЛОГРАФІЧНІ МЕНЕДЖЕРИ – програми, розроблені для зберігання бібліографічних даних, повних текстів і оформлення посилань та списків літератури. (Карнаух І. А. *Особливості оформлення списку використаних джерел в українських наукових виданнях* / І. А. Карнаух / *Безпечне інноваційне суспільство: взаємодія у сфері правової освіти та правового виховання [Електронний ресурс] : міжнар. інтернет-конф., 25 трав. 2016 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку Нац. акад. прав. наук України, Наук. б-ка. – Харків, 2016. – Режим доступу: <http://conf.nlu.edu.ua/bis-2016/paper/view/3948>).*

БІБЛІОМЕТРИКА УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ – національний бібліометричний та науко метричний сервіс, призначений для формування в суспільстві цілісного уявлення про стан та динаміку процесів, що мають місце в науковому середовищі України. На основі глибокого бібліометричного аналізу публікацій сервіс проводить багатокритеріальне регулярне дискретне рейтингування суб'єктів наукового простору України (ресурс НБУ ім. В. І. Вернадського) (*Наукова періодика України та бібліометричні дослідження: [монографія] / Л. Й. Костенко, О. І. Жабін, Є. О. Копанєва, Т. В. Симоненко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014. – 173 с.*).

БІБЛІОТЕКА АВТОРЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ – повнотекстова електронна база авторефератів дисертацій, що захищені в Україні за період 1998-2012 рр. (ресурс НБУ ім. В. І. Вернадського, <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>).

БЛОГ (англ. blog, від «web log», «мережний журнал або щоденник подій») – веб-сайт, заснований на регулярному додаванні записів, власником персональної сторінки на блозі. Для блогів характерні недовгі записи тимчасової значущості. Відмінності блогу від традиційного щоденника обумовлюються середовищем: блоги зазвичай публічні і передбачають сторонніх читачів, які можуть вступити в публічну полеміку з автором (у коментарі до блогозаписів або своїх блогах).

В

ВЕБОМЕТРИЯ –

1) дослідження мережного контенту, насамперед, кількісними методами, з метою соціологічних досліджень, за допомогою методів, які не є визначеними для однієї галузі дослідження (*Thelwall M. Webometrics / M. Thelwall, L. Vaughan, L. Björneborn // Annual Review of Information Science and Technology. – 2005. – Vol. 39. – P. 81-135*);

2) як підгалузь кіберметрії – науковий напрям, рамки якого позначені аналізом рейтингів сайтів і зв'язків між ними, моніторингом інформаційних ресурсів і сервісів Інтернету тощо. Фахівці виокремлюють чотири головні галузі вебометричних досліджень:

- контент-аналіз веб-сторінок;
- аналіз структури посилання на сайт;
- веб-аналіз використання (наприклад, файли системного журналу для пошуку та перегляду інформаційної поведінки користувачів та ін.);
- веб-технологічний аналіз (включаючи роботу пошукової системи).

ВЕБ-САЙТ (від англ. Website: web – «павутина», «мережа» і site – «місце», букв. «Місце в мережі») або просто сайт – в комп'ютерній мережі об'єднана під однією адресою (доменним ім'ям або IP-адресою) сукупність електронних документів (файлів) приватної особи або організації. За замовчуванням мається на увазі, що сайт розташовується в мережі Інтернет. Всі веб-сайти в сукупності складають Всесвітню павутину.

ВІДВІДУВАНІСТЬ – кількість відвідувачів web-сайта за певну одиницю часу. Є ключовою характеристикою при визначенні рейтингу сайта для участі в банерних мережах та інших проектах по просуванню сайта. Дотепер єдиних підходів виміру відвідуваності ще не вироблено. Для оцінки кількості «унікальних відвідувачів» звичайно використовується аналіз IP-адрес або функція Cookie. Див. також Трафік.

ВІДКРИТА БАЗА ДАНИХ за таксономією відкритої освіти визначається як вільнодоступні набори даних, що важливі для наукових досліджень, наприклад, документи, патенти, гранти, клінічні випробування (*R. Light, P. E. David, and K. Borner, "Open Data and Open Code for Big Science of Science Studies". Retrieved July 2013 [Online]. Available: https://www.researchgate.net/publication/257199876_Open_Data_and_Open_Code_for_Big_Science_of_Science_Studies*).

ВІДКРИТА НАУКА – це дані досліджень, лабораторні звіти та ін., що є вільно доступними, відповідно до умов, що дозволяють науковцям повторно використовувати, перерозподіляти та відтворювати дослідження, його основні

дані та методи (Antonio Lafuente (Іспанія, 2015), Cameron Neylon (Великобританія, 2015) (S. Albagli, M. L. Maciel, and A. H. Abdo, *Open Science, open issues*. Rio de Janeiro: Unirio, Brasília: IBICT, 2015. [Online]. Available: https://www.academia.edu/15431919/Open_Science_Open_Issues).

ВІДКРИТИЙ ДОСТУП – безкоштовний, швидкий, постійний, повнотекстовий доступ у режимі реального часу до наукових і навчальних матеріалів, що реалізовується для будь-якого користувача у глобальній інформаційній мережі, здійснюваний переважно до рецензованих науково-дослідних журналів (*Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень / Спірін О. М., Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В., Лунаренко Л. А. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – №5 (55). – С. 136-174*).

ВІДКРИТИЙ ІДЕНТИФІКАТОР ДОСЛІДНИКА ТА АВТОРА (OPEN RESEARCHER AND CONTRIBUTOR ID, ORCID) – це некомерційний проект, що допомагає побудувати світ, в якому всі учасники дослідницької, наукової та інноваційної діяльності мають унікальний ідентифікатор, що зв'язує їх з результатами їх роботи і їх організаціями, незалежно від наукової дисципліни, місця або часу (<https://orcid.org/about>).

ВІДКРИТІ АРХІВИ УКРАЇНИ – електронні архіви, що надають відкритий доступ до наукових праць власних інституцій. Система дозволяє проводити централізований пошук у відкритих архівах України (підтримується Інститутом програмних систем НАН України та Житомирським державним університетом ім. І. Франка, <https://oai.org.ua>).

ВІДКРИТЕ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – альтернатива традиційним системам оцінювання показників результатів наукової діяльності, а саме, новий спосіб оцінювання впливу наукових результатів, що включає наступні рішення: відкрите оцінювання вченими наукових досліджень один одного (англ. Open peer review); відкриті показники та вплив наукових досліджень на розвиток науки (англ. Open Metrics and Impact), що охоплює:

– **альтметричні методи оцінювання** (англ. Altmetrics) – проект, що направлений на створення метрики наукової статті зі статей, розміщених в мережі Інтернет, наприклад, сайтів соціальних мереж, газет та інших джерел (J. Priem, P. Groth, and D. Taraborelli, ed. Ch. A. Ouzounis, *"The Altmetrics Collection"*, PLoS ONE. vol. 7 (11): e48753, doi:10.1371/journal.pone.0048753, 2012). Altmetrics – це вивчення та проведення наукових заходів у онлайн-середовищах, наприклад, згадування наукових робіт учених у Facebook, Twitter, їх експорт у такі системи як Mendeley або Zotero, коментарі в блогах та ін.;

– **бібліометричні методи оцінювання** (англ. Bibliometrics) – цитати і контент-аналіз, що використані в Open Science, наприклад, популярним бібліометричним програмним забезпеченням/інструментами є: BibExcel, CiteSpace, Eigenfactor Score, HistCite, Pajek, Publish or Perish, Scholarometer, Scholar h-index Calculator та ін. (N. S. Harinarayana, "Data Sources and Software Tools for Bibliometric Studies". [Online]. Available: https://epgp.inflibnet.ac.in/epgpdata/uploads/epgp_content/library_and_information_science/informetrics_&_scientometrics/data_sources_and_software_tools_for_bibliometric_studies/et/333_et_m2.pdf);

– **семантометричні методи** (англ. Semantometrics) на відміну від існуючих бібліометричних, вебометричних, альтметричних та інших методів, не засновані на вимірюванні кількості взаємодій у науковій мережі, при цьому методі використовують переважно повні тексти рукописів для оцінювання вартості публікації у науковому просторі (V. Weigert, "Towards Full-Text Based Research Metrics: Exploring Semantometrics". Library & Scholarly Futures. JISC (Joint Information Systems Committee). Retrieved Aug. 19, 2016. [Online]. Available: <http://repository.jisc.ac.uk/6376/1/Jisc-semantometrics-experiments-report-final.pdf>), зокрема одними з інструментів для здійснення семантометричного методу може виступати системи антиплагіату Advego Plagiat, Etxt Antiplagiat, Unichex, Double Content Finder, Praide Unique, Content Analyser II, Viper Anti-Plagiarism та ін.;

– **вебометричні методи** (англ. Webometrics) вивчення кількісних аспектів побудови та використання інформаційних ресурсів, структур та технологій за допомогою Web-орієнтованих бібліометричних та інформометричних підходах (M. Thelwall, *Introduction to Webometrics: Quantitative Web Research for the Social Sciences*. Morgan & Claypool, doi.org/10.2200/S00176ED1V01Y200903ICR004, 2009).

Вищевикладені методи оцінювання наукової діяльності вчені об'єднують у загальний підхід – **інформетрію** (англ. informetrics), що визначається ними як напрям метричного дослідження, пов'язаного з інформатикою, зокрема бібліометрією (бібліографії, бібліотеки та ін.), наукометрією (наукова політика, аналіз цитування, оцінка дослідження та ін.), вебометрією (метрики мережі, інтернету або інших соціальних мереж, як мережі цитування або співпраці) (L. Egghe, "Expansion of the field of informetrics: origins and consequences", *Information Processing & Management*, vol. 41, № 6, pp. 1311-1316, 2005).

ВИЩА ОСВІТА – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень

повної загальної середньої освіти (*Відповідно до Р.І ст. 1 Закону України «Про вищу освіту»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У ПРОЦЕС НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ – цілеспрямоване, науково обґрунтоване виконання комплексу дій директивного характеру на організаційному (адміністративні та програмно-технічні заходи щодо створення і підтримки електронного періодичного наукового видання) та методичному (формування ІКТ-компетентності наукових працівників щодо застосування ЕВЖС у науково-педагогічних дослідженнях) рівнях (*Лупаренко Л. А. Організаційно-педагогічна модель впровадження електронних відкритих журнальних систем у процес науково-педагогічних досліджень / Л. А. Лупаренко // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*).

ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – це процес оприлюднення, використання і розповсюдження наукових матеріалів. Результативність наукової діяльності має враховувати цілеспрямовану й науково-обґрунтовану інформаційно-комунікаційну підтримку засобами ІКТ, специфіку дослідницької діяльності за сучасними параметрами, критеріями та адміністративні заходи в цьому напрямку (*Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень / Спірін О. М., Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В., Лупаренко Л. А. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – №5 (55). – С. 136-174*).

ВЧЕНИЙ – фізична особа, яка проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримує наукові та (або) науково-технічні (прикладні) результати (*Відповідно до Р.І, ст.1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

Г

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка (*Відповідно до Р.І ст.1 Закону України «Про вищу освіту»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).

ГРАНТ – фінансові чи інші ресурси, надані на безоплатній і безповоротній основі державою, юридичними, фізичними особами, у тому числі іноземними, та (або) міжнародними організаціями для розвитку матеріально-технічної бази для провадження наукової і науково-технічної діяльності, проведення конкретних фундаментальних та (або) прикладних наукових досліджень,

науково-технічних (експериментальних) розробок, зокрема на оплату праці наукових (науково-педагогічних) працівників у рамках їх виконання, за напрямами і на умовах, визначених надавачами гранту (*Відповідно до Р. I, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

Д

ДЕРЖАВНА ДОСЛІДНИЦЬКА ІНФРАСТРУКТУРА – об'єднання наукових установ та (або) вищих навчальних закладів державної форми власності, що створюється з метою оптимального використання їхніх ресурсів (кадрів, матеріалів, устаткування, обчислювальних ресурсів та зберігання банків даних і знань) та координації їх ефективного використання для проведення наукових, науково-технічних досліджень і науково-технічних розробок на найвищому рівні, а також забезпечення спільного проведення заходів щодо якісної підготовки фахівців у відповідних галузях знань. (*Відповідно до Р. I, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ДОКТОРАНТ – науковий або науково-педагогічний працівник, який проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження у рамках підготовки в докторантурі у вищому навчальному закладі (науковій установі) для здобуття ступеня доктора наук (*Відповідно до Р. I, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді (*Відповідно до Р. II ст. 5 Закону України «Про вищу освіту»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).

ДОСЛІДНЕ ВИРОБНИЦТВО – структурний підрозділ наукової установи, університету, академії, інституту або юридична особа, основною діяльністю якого є виготовлення та апробація дослідних зразків, корисних моделей, нових продуктів, технологічних процесів, надання відповідних послуг, пов'язаних з цією діяльністю, тощо (*Відповідно до Р. I, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ДОСЛІДНИЦЬКА ІНФРАСТРУКТУРА – сукупність засобів, ресурсів та пов'язаних з ними послуг, які використовуються науковим співтовариством для

проведення досліджень на найвищому рівні, що охоплює найважливіші об'єкти наукового устаткування та обладнання або набори приладів, ресурси, що базуються на знаннях (колекції, архіви, депозитарії або банки даних наукової інформації), інфраструктуру, засновану на технології комунікацій (грід, комп'ютери, програмне забезпечення і мережний зв'язок), та інші структури унікального характеру. Дослідницькі інфраструктури можуть бути локально розташованими, віртуальними або розподіленими (організована мережа ресурсів), державними або приватними. Дослідницькі інфраструктури можуть входити до міжнародних мереж (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ згідно з вимогами до професійної компетентності педагога – це характеристика особистості педагога, що вказує на володіння вміннями і засобами дослідницької діяльності на рівні технології з метою пошуку знань для професійної діяльності, вирішення освітніх проблем та побудови освітнього процесу.

Е

ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНА ТРАНСФЕРНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС (*Відповідно до Р.І ст.1 Закону України «Про вищу освіту»*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).

ЕЛЕКТРОННА ВІДКРИТА ЖУРНАЛЬНА СИСТЕМА (ЕВЖС) – це програмна платформа з відкритим вихідним кодом, що забезпечує організацію та децентралізоване дистанційне управління повним циклом редакційно-видавничого процесу електронних наукових журналів, а саме підтримку процесів подання, рецензування, літературного редагування, коректури, макетування та публікації статей з подальшим їх збереженням, поширенням та індексацією в мережі Інтернет (Лупаренко Л. А. (2017). *Добір електронних відкритих журнальних систем для наукових видань з освітніх досліджень. Інформаційні технології і засоби навчання*, 4 (60), С. 324-343, <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1835>).

ЕЛЕКТРОННА ЖУРНАЛЬНА СИСТЕМА (ЕЖС) – це програмне забезпечення, що дозволяє автоматизувати підтримку й управління редакційно-

видавничим процесом наукових журналів (Лупаренко Л. А. (2017). *Добір електронних відкритих журнальних систем для наукових видань з освітніх досліджень. Інформаційні технології і засоби навчання*, 4 (60), 324-343. Взято з: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1835>).

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ УСТАНОВИ – обіг службових електронних документів з моменту їх створення або одержання до завершення виконання, відправлення, знищення або передавання до архіву (Постанова КМ України «Деякі питання документування управлінської діяльності» від 17 січня 2018 р. № 55. – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF>).

ЕЛЕКТРОННИМИ СИСТЕМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНФЕРЕНЦІЙ називають веб-орієнтовані системи, що надають можливість віддаленого менеджменту конференції: створення і редагування заходу, реєстрації учасників, розподілення ролей, а також роботи з матеріалами конференції (подання, рецензування тощо) (Інформаційно-аналітична підтримка педагогічних досліджень на основі електронних систем відкритого доступу: посібник / Іванова С. М., Кільченко А. В., Лабжинський Ю. А. За наук. ред. проф. Спіріна О. М.; Ін-т інформ. технол. і засобів навч. НАПН України. – К., 2017 – 157 с.).

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ – це оціночна категорія, що характеризує результативність використання ЕВЖС у процесі провадження науково-педагогічних досліджень (Лупаренко Л. А. *Критерії та показники ефективності застосування електронних відкритих журнальних систем у науково-педагогічних дослідженнях [Електронний ресурс] / Л. А. Лупаренко // Інформаційні технології в освіті. – Т. 34, – № 1. – 2018. – с. 89-117. Режим доступу: http://ite.kspu.edu/issue_32/p-40-60*).

Є

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР – система програм та політичних інструментів, що об'єднує інституційне середовище досліджень і розробок держав-учасниць Європейського Союзу та асоційованих членів з метою розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва, вільного трансферу знань, мобільності дослідників (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ – сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї (*Закон України «Про інформацію» / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 48, ст.650.- <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>*).

ЗАЯВА В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ НА УЧАСТЬ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ ДО ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (далі - електронна заява) – запис, що вноситься вступником в особистому електронному кабінеті до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – Єдина база) шляхом заповнення ним у режимі онлайн електронної форми на інтернет-сайті за адресою <https://ez.osvitavsim.org.ua/> та містить відомості про обрані ним заклади вищої освіти, конкурсну пропозицію та встановлену ним пріоритетність заяви (*Наказ Міністерства освіти і науки України 13.10.2017 № 1378 в редакції 23.04.2018 № 409 «ПОРЯДОК подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до закладів вищої освіти України в 2018 році», <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1398-17>*).

I

ІКТ-КОМПЕТЕНТНІСТЬ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ – здатність особистості критично і відповідально використовувати на практиці набуті знання, вміння та навички щодо роботи з ЕВЖС для вирішення професійних завдань у процесі здійснення наукової діяльності, зокрема в ході проведення науково-педагогічних досліджень, подальшого представлення та інформаційно-аналітичного моніторингу їх результатів, а також наукової комунікації та співпраці з колегами (*Лупаренко Л. А. Критерії та показники ефективності застосування електронних відкритих журнальних систем у науково-педагогічних дослідженнях [Електронний ресурс] / Л. А. Лупаренко // Інформаційні технології в освіті. – Т. 34, – № 1. – 2018. – с. 89-117. Режим доступу: http://ite.kspu.edu/issue_32/p-40-60*).

ІНДЕКС ХІРША (h-індекс) – визначає продуктивність окремого ученого чи наукового колективу на основі співвідношення кількості публікацій до кількості цитувань цих публікацій (*Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень / Спірін О.М., Яцишин А.В., Іванова С.М., Кільченко А.В.,*

Лупаренко Л. А. // *Інформаційні технології і засоби навчання*. – 2016. – №5 (55). – С. 136-174).

ІНДЕКС ЦИТУВАНЬ (Science Citation Index, SCI) – ключовий показник, уведений Інститутом наукової інформації (Institute for Scientific Information, ISI), що активно використовується світовою науковою громадою з метою оцінювання результативності роботи вчених і наукових колективів. Також він показує вплив окремих учених чи організації на світову науку, оцінюючи якість проведених наукових досліджень (*Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень* / Спірін О. М., Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В., Лупаренко Л. А. // *Інформаційні технології і засоби навчання*. – 2016. – №5 (55). – С. 136-174).

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ – це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб, реалізації прав громадян і суспільства на основі створення, розвитку, використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, побудованих на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки (*Закон України "Про Концепцію Національної програми інформатизації" № 75/98-ВР від 2.02.98 р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 27-28, ст.182*).

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ – удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що дасть можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог. Серед них - індивідуалізація навчання, організація систематичного контролю знань, можливість враховувати психофізіологічні особливості кожної дитини тощо. Результатами інформатизації освіти мають бути: розвиток інформаційної культури людини (комп'ютерної освіченості); розвиток змісту, методів і засобів навчання до рівня світових стандартів; скорочення терміну та підвищення якості навчання і тренування на всіх рівнях підготовки кадрів; інтеграція навчальної, дослідницької та виробничої діяльності; удосконалення управління освітою; кадрове забезпечення усіх напрямів інформатизації України шляхом спеціалізації та інтенсифікації підготовки відповідних фахівців. Першочерговим завданням є створення глобальної комп'ютерної мережі освіти та науки. (*Закон України "Про Концепцію Національної програми інформатизації" № 75/98-ВР від 2.02.98 р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 27-28, ст.182*).

ІНФОРМАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ – матеріалізований результат інформаційної діяльності, призначений для задоволення потреб суб'єктів інформаційних відносин. Інформаційною послугою є діяльність з надання інформаційної продукції споживачам з метою задоволення їхніх потреб. Інформаційна продукція та інформаційні послуги є об'єктами цивільно-правових відносин, що регулюються цивільним законодавством України (*Закон України «Про інформацію» / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 48, ст.650.- <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>*).

ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НАУКОВОГО ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА – це здатність здійснювати з використанням ІКТ пошук, збирання, опрацювання, аналіз та представлення наукових даних відповідно до методології наукового дослідження, комунікацію, співробітництво та навчання інших, вміння використовувати сервіси електронних науково-освітніх систем для інформаційно-аналітичної підтримки науково-педагогічних досліджень, моніторингу та оцінювання наукових результатів, продукування нових суспільно-значущих знань з метою впровадження їх у практику освіти та науки (*Іванова С. М. Проблема розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників з використанням електронних науково-освітніх систем. Інформаційні технології і засоби навчання: електрон. наук. фахове вид. 2018. № 6 (68). URL : <http://journal.iitta.gov.ua>*).

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ПІДТРИМКА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – це допомога та сприяння суб'єктам наукової діяльності в управлінні та здійсненні такої діяльності на основі обґрунтованого використання інформаційно-комунікаційних технологій, а також в оприлюдненні, розповсюдженні та використанні досягнутих наукових результатів засобами ІКТ (*Спірін О. М. Досвід використання програмної платформи Open Journal Systems для інформаційно-комунікаційної підтримки науково-освітньої діяльності. / Л. А. Лупаренко// Інформаційні технології і засоби навчання, 5 (61)]*).

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ПІДТРИМКА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – це допомога та сприяння суб'єктам освітньої діяльності щодо управління такою діяльністю та її здійснення на основі доцільного і педагогічно виваженого застосування інформаційно-комунікаційних технологій, передусім для організації й реалізації навчального процесу засобами ІКТ (*Спірін О. М. Досвід використання програмної платформи Open Journal Systems для інформаційно-комунікаційної підтримки науково-освітньої діяльності. / Л. А. Лупаренко// Інформаційні технології і засоби навчання, 5 (61))*).

ІНФОРМЕТРІЯ (англ. informetrics) – це напрям метричного дослідження, пов'язаного з інформатикою, зокрема бібліометрією (бібліографії, бібліотеки та ін.), наукометрією (наукова політика, аналіз цитування, оцінка дослідження та ін.), вебометрією (метрики мережі, інтернету або інших соціальних мереж).

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ – (ІКТ, від англ. *Information and communications technology, ICT*):

1) це сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються для збирання, систематизації, зберігання, опрацювання, передавання, подання різних повідомлень і даних за допомогою засобів обчислювальної техніки та зв'язку;

2) часто використовується як синонім до інформаційних технологій (ІТ), хоча ІКТ це загальніший термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій (телефонних ліній та бездротових з'єднань), комп'ютерів, підпрограмного забезпечення, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, що дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію. ІКТ складається з ІТ, а також телекомунікацій, медіа-трансляцій, усіх видів аудіо і відеообробки, передачі, мережних функцій управління та моніторингу. Вираз вперше було використано в 1997 р. у доповіді Денніса Стівенсона для уряду Великої Британії, який посприяв створенню нового Національного навчального плану Великої Британії в 2000 р.

ІНФОРМАЦІЯ – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді (*Закон України «Про інформацію» / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 48, ст.650. – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>*).

К

КІБЕРМЕТРІЯ – (англ. *Cybermetrics*)

1) аналіз потоків кіберінформації (усіх видів медіа-інформації) з використанням наукометричних, бібліометричних і інформаційних підходів. Область, що вивчає за допомогою бібліометричних методів властивості мережі Web, а також методологію дослідження World Wide Web (Вікіпедія);

2) наукова дисципліна, що займається кількісним аналізом нових можливостей по обробці інформації, що зберігається в електронному вигляді, і її візуалізації (*Rousseau R. Cityations: An exploratory study / R. Rousseau // Cybermetrics. – 1997. – Vol. I. – № 1. – P. 1-9*).

КОНТЕНТ – це пряма калька з англійської, де слово content означає “зміст, вміст”. Це збірний термін для будь-якої інформації, яка міститься в інформаційному ресурсі. Якщо мова йде про веб-ресурси, то чим якіснішим він

буде, тим краще для просування сайту. Контент може бути постійним, а може регулярно поповнюватися (Словник igroup <http://igroup.com.ua/seo-articles/kontent/>).

КОНТЕНТ ЦИФРОВИЙ – цифрове наповнення, котре споживач може отримати через під'єднання до мережі Інтернет, або за допомогою інших зовнішніх каналів зв'язку, таких, як CD- чи DVD- диски, а також інші послуги, які споживач може одержати за допомогою мережі Інтернет (*Helberger N., Loos M. Digital content contracts for consumers / N. Helberger, M. Loos, L. Guibault, C.Mak, L. Pessers // Journal of Consumer Policy. – March 2013. – Volume 36. – Issue 1. – P. 37–57*).

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ – це ознаки, на основі яких здійснюється оцінювання ефективності використання ЕВЖС у науково-педагогічних дослідженнях (Лунаренко Л. А. *Критерії та показники ефективності застосування електронних відкритих журнальних систем у науково-педагогічних дослідженнях. [Електронний ресурс] / Л. А. Лунаренко // Інформаційні технології в освіті. – Т. 34, – № 1. – 2018. – с. 89-117. Режим доступу: http://ite.kspu.edu/issue_32/p-40-60*).

Л

ЛАЙК – кнопка, за допомогою якої публікація в інтернеті відзначається як вподобана, а сама позначка, натискання на таку кнопку .

ЛОГІН – ім'я облікового запису користувача в будь-якій формі. Вказується при реєстрації майже на кожному сервісі і є необхідною умовою для входу в свій аккаунт. Логін слід зберігати в надійному місці і не втрачати його.

М

МІЖНАРОДНИЙ ІДЕНТИФІКАТОР СТАНДАРТНОГО ІМЕНІ (INTERNATIONAL STANDARD NAME IDENTIFIER, ISNI) – це міжнародний стандарт, сертифікований ISO, для ідентифікації мільйонів учасників творчих робіт та тих, хто активно працює з їхнім розповсюдженням, включаючи дослідників, винахідників, письменників, виконавців, візуальних творців, виконавців, виробників, видавців, агрегаторів тощо (*International Standard Name Identifier (ISO 27729) <http://www.isni.org/>*).

МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТНИЙ НОМЕР НОТНОГО ВИДАННЯ (INTERNATIONAL STANDARD MUSIC NUMBER, ISMN) використовується для ідентифікації нотних документів, незалежно від того, чи вони доступні у продажі, прокаті, безкоштовному розповсюдженні, чи видані винятково з метою отримання копірайту тощо згідно з ISO 10957 (013 *Міжнародний стандартний номер нотного видання (ISMN)* <http://nbuv.gov.ua/node/1502>).

МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТНИЙ НОМЕР КНИГИ (INTERNATIONAL STANDARD BOOK NUMBER, ISBN) – універсальний ідентифікаційний код, який проставляється на книгах і брошурах незалежно від способу їх виготовлення, розповсюдження, тиражу та обсягу. ISBN супроводжує видання, починаючи з моменту його виготовлення. ISBN однозначно й безпомилково ідентифікує лише одне неперіодичне видання одного конкретного видавця, є неповторним і використовується тільки для цього видання. (*Реєстрація ISBN для наукової інформації (монографії, книги, підручники, посібники, збірники конференцій та ін.)* <http://publisher.culturehealth.org/index.php/isbn/10-reiestratsiia-isbn-dlia-naukovoi-informatsii-monohrafii-knyhy-pidruchnyky-posibnyky-zbirnyky-konferentsii-ta-in>).

МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ – вчений віком до 35 років, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або вчений віком до 40 років, який має науковий ступінь доктора наук або навчається в докторантурі (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

МОНІТОРИНГ ОСВІТНІЙ – це супроводжуюче оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті. До основних *етапів* проведення моніторингового дослідження відносяться:

I етап. Визначення мети та планування дослідження: визначення мети й завдань дослідження; визначення об'єктів дослідження; розрахунок та формування вибірки; побудова графіка дослідження (визначення термінів і процедур дослідження, підбір та підготування (навчання) координаторів дослідження); визначення критеріїв і показників оцінювання; вибір методів дослідження й узагальнення статистичної інформації.

II етап. Розроблення інструментарію: розроблення інструментарію (тестів, анкет, їх апробація, одержання стандартизованого інструментарію); підготування інструктивно-методичних матеріалів для координаторів дослідження всіх рівнів і його учасників; вибір статистичних і математичних методів опрацювання та обрахунку одержаних результатів дослідження.

III етап. Проведення дослідження: пілотне дослідження (підготовка учасників, їх інструктаж); опрацювання результатів, виявлення й аналіз помилок, оцінювання похибок; основне дослідження.

IV етап. Збір та опрацювання результатів

V етап. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження: узагальнення статистичної інформації; виявлення чинників впливу; виявлення кореляції між чинниками впливу; оцінювання отриманих результатів аналізу, їх інтерпретація, підготування висновків; формулювання рекомендацій щодо корегувальної роботи, усунення негативних чинників, формування освітньої політики; оприлюднення результатів дослідження.

МОНІТОРИНГ УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ – це регулярне відстеження його перебігу шляхом збирання, опрацювання, зберігання та подання відомостей щодо кількісних і якісних показників оприлюднення, розповсюдження та використання продукції, виготовленої в межах таких робіт. Також, учені моніторингом упровадження результатів науково-педагогічних досліджень вважають процес регулярного відстеження результатів і характеру виконання певних етапів науково-педагогічних досліджень і впровадження їх результатів у освітню і науково-педагогічну практику. Адже, передбачається збирання і зберігання відомостей – встановлених кількісних і якісних показників, що характеризують перебіг виконання й впровадження результатів науково-педагогічних досліджень, їх аналітичне опрацювання з метою визначення обсягів і характеру оприлюднення, розповсюдження і використання наукової продукції, створеної протягом проведення таких досліджень (*Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень* / Спірін О. М., Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В., Лупаренко Л. А. // *Інформаційні технології і засоби навчання.* – 2016. - №5 (55). – С. 136-174).

Н

НАУКА УКРАЇНИ – ДОСТУП ДО ЗНАНЬ – інформаційний портал, що включає реєстр науковців України, наукові установи, наукові бібліотеки, науково-інформаційні ресурси бібліотек (*ресурс НБУ ім. В.І.Вернадського, <http://nbuv.gov.ua/node/2456>*).

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВА ЕКСПЕДИЦІЯ – організаційна форма наукових досліджень, що передбачає подорож, поїздку, відрядження наукового працівника (групи наукових працівників) з метою здобуття емпіричних відомостей для отримання практичного досвіду та подальших теоретичних узагальнень у відповідній

галузі наук (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВА (НАУКОВО-ТЕХНІЧНА) ПРОДУКЦІЯ – науковий та (або) науково-технічний (прикладний) результат, призначений для реалізації (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВА (НАУКОВО-ТЕХНІЧНА) РОБОТА – наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВА (НАУКОВО-ДОСЛІДНА, НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНА, НАУКОВО-ТЕХНІЧНА, НАУКОВО-ПРАКТИЧНА) УСТАНОВА (далі - наукова установа) – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, утворена в установленому законодавством порядку, для якої наукова та (або) науково-технічна діяльність є основною (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВА ПЕРІОДИКА УКРАЇНИ – колекція понад 2,2 тис. журналів та збірників наукових праць України (ресурс НБУ ім. В. І. Вернадського, <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>).

НАУКОВЕ ВИДАВНИЦТВО – видавництво - юридична особа, основним видом діяльності якої є видавнича діяльність, спрямована на висвітлення результатів наукової, науково-технічної, науково-педагогічної, науково-організаційної діяльності, оприлюднення наукових результатів, представлення наукової (науково-технічної) продукції, а також досліджень у галузі теорії та методики науково-видавничої справи (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВЕ ВИДАННЯ – твір (узагальнююча наукова праця, монографія, збірник наукових праць, збірник документів і матеріалів, тези та матеріали наукових конференцій, автореферат дисертації, препринт, словник, енциклопедія, науковий довідник або покажчик, наукове періодичне видання тощо) наукового характеру, що пройшов процедуру наукового рецензування та затвердження до друку вченою (науковою, науково-технічною, технічною) радою наукової установи або вищого навчального закладу, редакційно-видавниче опрацювання, виготовлений шляхом друкування, тиснення або в інший спосіб, містить інформацію про результати наукової, науково-технічної,

науково-педагогічної, науково-організаційної діяльності, теоретичних чи експериментальних досліджень (науково-дослідне видання); підготовлені науковцями до публікації тексти пам'яток культури, історичних документів чи літературних текстів (археографічне або джерелознавче видання); науково систематизовані дані чи матеріали, що відображають історію науки та сучасний стан наукового знання (науково-довідкове або науково-інформаційне видання), призначені для поширення, що відповідають вимогам національних стандартів, інших нормативних документів з питань видавничого оформлення, поліграфічного і технічного виконання (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВИЙ ІМІДЖ ВЧЕНОГО – з одного боку динамічна структура, а з іншого – статична. З підвищенням вимог в науці – підвищується вимоги до науково-дослідної роботи. Вчені повинні не тільки слідкувати за своїм науковим іміджем, а й безпосередньо впливати на його формування з позитивним вектором розвитку у майбутньому. На формування іміджу вченого впливають: доступність інформації про вченого і академічну або наукову організацію, до якої він належить; наукометричні індекси; використання глобальних ідентифікаторів для підвищення точності при розрахунку показників; наявність публікацій в журналах з високим імпакт-фактором; наявність публікацій в джерелах, для яких забезпечено видимість у світовому інформаційному просторі; залучення до світової системи комунікацій; рівень компетентності.

НАУКОВИЙ ПІДРОЗДІЛ – структурний підрозділ юридичної особи, основним завданням якого є провадження наукової, науково-технічної або науково-організаційної діяльності, у штаті якого посади наукових працівників становлять не менш як 50 відсотків. Типами наукового підрозділу є інститут, науково-дослідна частина, управління, відділення, комплекс, центр, відділ, лабораторія, секція, сектор, бюро, група, філіал, дослідна станція, дослідне поле, ботанічний сад, дендропарк, обсерваторія, наукова (науково-технічна) бібліотека, науковий (науково-технічний) музей (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВИЙ ПРАЦІВНИК – вчений, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, відповідно до трудового договору (контракту) професійно провадить наукову, науково-технічну, науково-організаційну, науково-педагогічну діяльність та має відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації у випадках, визначених законодавством (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВИЙ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ) ПРОЕКТ – комплекс заходів, пов'язаних із забезпеченням виконання та безпосереднім проведенням

наукових досліджень та (або) науково-технічних розробок з метою досягнення конкретного наукового або науково-технічного (прикладного) результату (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВИМ ВІДРЯДЖЕННЯМ вважається відрядження наукового (науково-педагогічного) працівника, аспіранта, ад'юнкта, докторанта на певний строк для проведення наукової або науково-педагогічної роботи, участі в наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, наукових школах, експедиціях поза місцем його основної роботи (для аспірантів, ад'юнктів – поза місцем навчання), за наявності запрошення сторони, що приймає, або направлення установи, де працює вчений.

НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ – діяльність, спрямована на методичне, організаційне забезпечення та координацію наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВО-ОСВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ МЕРЕЖІ – автоматизовані інформаційні системи (АІС), що включають дані переважно освітнього і наукового спрямування, забезпечують інформаційну підтримку освіти й науки та технологічно використовують комп'ютерну інформаційно-комунікаційну платформу для транспорту і опрацювання інформаційних об'єктів. (В. Ю. Биков, О. М. Спірін, та М. П. Шишкіна, "Корпоративні інформаційні системи підтримування науково-освітньої діяльності на базі хмаро орієнтованих сервісів", Зб. наук. пр.: Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти, Вип. 43 (47), ч. 2, с. 178-206, 2015).

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ – педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК – вчений, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, відповідно до трудового

договору (контракту) в університеті, академії, інституті професійно провадить педагогічну та наукову або науково-педагогічну діяльність та має відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації у випадках, визначених законодавством (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ – наукова діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань для розв’язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем, основними видами якої є прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ (ПРИКЛАДНИЙ) РЕЗУЛЬТАТ – одержані під час проведення прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок нові або істотно вдосконалені матеріали, продукти, процеси, пристрої, технології, системи, нові або істотно вдосконалені послуги, введені в дію нові конструктивні чи технологічні рішення, завершені випробування, розробки, що впроваджені або можуть бути впроваджені в суспільну практику. Науково-технічний (прикладний) результат може бути у формі ескізного проекту, експериментального (дослідного) зразка або його діючої моделі, конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію, дослідного зразка, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів тощо (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ) РОЗРОБКИ – науково-технічна діяльність, що базується на наукових знаннях, отриманих у результаті наукових досліджень чи практичного досвіду, та провадиться з метою доведення таких знань до стадії практичного використання. Результатом науково-технічних (експериментальних) розробок є нові або істотно вдосконалені матеріали, продукти, процеси, пристрої, технології, системи, об’єкти права інтелектуальної власності, нові або істотно вдосконалені послуги (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ – педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов’язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК – вчений, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, відповідно до трудового договору (контракту) в університеті, академії, інституті професійно провадить педагогічну та наукову або науково-педагогічну діяльність та має відповідну

кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації у випадках, визначених законодавством.

НАУКОЗНАВСТВО – галузь досліджень, що вивчає соціальні, економічні й матеріально-технічні умови та закономірності розвитку науки, структуру й динаміку наукової діяльності (*Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – 5-те вид. – К. ; Ірпінь : Перун, 2005*).

НАУКОМЕТРИЯ – 1) розділ наукознавства, що займається статистичними дослідженнями структури й динаміки наукової інформації (*Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – 5-те вид. – К. ; Ірпінь : Перун, 2005*); 2) наукознавча дисципліна, яка здійснює вимір наукової діяльності та виявлення об'єктивних закономірностей цієї діяльності. Під *інформетрією* розуміють дисципліну, що вивчає математичні, статистичні методи, моделі та їх використання для кількісного аналізу структури, властивостей наукової інформації, закономірностей процесів наукової комунікації. При цьому під науковою інформацією і науковими комунікаціями розуміються не тільки науково-технічна література, яка є вхідним документним інформаційним потоком, а й результати інформаційної діяльності: інформаційні масиви, природні та формалізовані мови як засоби індексування і пошуку, інформаційні запити споживачів – користувачів інформації, інші предмети інформаційної діяльності. Під *бібліометрією* фахівці розуміють наукову дисципліну, яка досліджує та описує кількісні закономірності об'єктів бібліотечної справи, бібліографії для вирішення завдань бібліотекознавства та бібліографознавства.

НАУКОМЕТРИЧНА БАЗА ДАНИХ – бібліографічні та реферативні бази даних, що є інструментом для відстеження цитованості наукових публікацій. Також ці бази є пошуковими системами, що формують статистику і це характеризує стан і динаміку показників затребуваності, активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і наукових організацій. Під «наукометричною базою даних відкритого доступу» розуміють таку наукометричну базу даних, що є некомерційною і забезпечує відкритий доступ користувачів до її ресурсів і сервісів (*Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень / Спірін О. М., Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В., Лупаренко Л. А. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – №5 (55). – С. 136-174*).

НАЦІОНАЛЬНІ ГАЛУЗЕВІ АКАДЕМІЇ НАУК – Національна академія аграрних наук України, Національна академія медичних наук України, Національна академія педагогічних наук України, Національна академія

правових наук України, Національна академія мистецтв України – це самоврядні наукові організації, засновані на державній власності, що є державними організаціями, створеними як неприбуткові державні бюджетні установи.

О

ОНЛАЙН – процес або операції, що відбуваються в режимі реального часу. Онлайн трансляція в інтернеті – еквівалент прямої трансляції по телевізору. Залишаючи свій коментар на сайті або спілкуючись в чаті ви також працюєте в режимі онлайн.

ОПРИЛЮДНЕННЯ – Залежно від виду інформації, яка підлягає оприлюдненню, таке розкриття інформації може носити характер офіційного оприлюднення або неофіційного оприлюднення (для загального інформування, розкриття інформації з метою забезпечення прозорості або загальної обізнаності щодо публічної інформації, розголошення (оголошення) з маркетинговою або рекламною метою тощо). (<https://taxlink.ua/ua/analytics/opriljudnennja/shho-take-opriljudnennja/full/>).

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕВЖС У ПРОЦЕС НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ – це теоретична конструкція, що у схематично-описовій формі відтворює авторське розуміння принципів внутрішньої організації, характеристик, функціональних властивостей і взаємозв'язків структурних складових процесу впровадження електронних відкритих журнальних систем у науково-педагогічні дослідження та дозволяє вивчати і прогностично проектувати даний процес (Лунаренко Л. А. *Організаційно-педагогічна модель впровадження електронних відкритих журнальних систем у процес науково-педагогічних досліджень* / Л. А. Лунаренко // *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*).

ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ – це практика навчання і виховання дорослих, набуття ними нових навичок, умінь та знань, пов'язана з новим працевлаштуванням чи з іншого роду зміною діяльності. Освіта дорослих являє собою цілеспрямований процес розвитку і виховання особистості, реалізуючи освітні програми та послуги. Здійснення освітньо-інформаційної діяльності відбувається в межах та поза межами загальної середньої, професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти. Система освіти дорослих – це сукупність закладів і установ формальної (загальноосвітні та професійні навчальні заклади) та неформальної освіти дорослих (учнівство на робочому місці, різноманітні курси для здобуття нової спеціальності й задоволення

пізнавальних, соціальних потреб), наукових, науково-методичних, методичних установ, науково-виробничих підприємств, інформаційних служб, інших юридичних та фізичних осіб, які мають право на надання освітніх послуг, а також державних і місцевих органів управління освітою та самоврядування (*Відповідно до Закону «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua>*).

ОСНОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВИХ УСТАНОВ – проведення фундаментальних досліджень, прикладних наукових і науково-технічних (експериментальних) розробок, надання науково-технічних послуг, проведення наукової і науково-технічної експертизи, підготовка наукових кадрів, розвиток і збереження наукової інфраструктури (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

ОСОБИСТИЙ ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ ВСТУПНИКА – веб-сторінка, за допомогою якої вступник подає електронну заяву до закладу вищої освіти та контролює її статус (*Наказ Міністерства освіти і науки України 13.10.2017 № 1378 в редакції 23.04.2018 № 409 «ПОРЯДОК подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до закладів вищої освіти України в 2018 році», <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1398-17>*).

П

ПЕРСОНАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ НАУКОВОГО ЧИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА У НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ – дослідник, створивши особистий профіль у різних наукометричних системах, може відстежувати бібліографічні посилання на свої публікації, переглядати цитування, графіки цитувань своїх публікацій. Наукометричні платформи, реферативні бази, можуть бути потужним інструментом оприлюднення, розповсюдження та аналізу використання (цитування) результатів наукових досліджень. Використовуючи ці системи, можливо здійснювати кількісне і якісне оцінювання наукових результатів як окремих дослідників, так і наукових колективів чи організації. «Індекс-цитування» є своєрідною рейтинговою шкалою, що визначає кількісно-якісний внесок ученого в науку. Однак незважаючи на те, що цей критерій є формалізованим і, таким чином, ніби меншою мірою залежить від суб'єктивних впливів, усе ж його не можна визнати як єдино достовірний. Більшість експертів вважає, що індекс-цитування – це лише один із показників наукового рівня, якого досяг вчений.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ – оновлення теоретичних і практичних знань, вдосконалення навичок фахівців у зв'язку з постійно зростаючими вимогами до їх кваліфікації. Вид професійного навчання працівників, що має на

меті підвищення рівня їх теоретичних знань, вдосконалення практичних навичок і вмінь. Підвищення кваліфікації – це навчання, спрямоване на послідовне вдосконалення їх професійних та економічних знань, умінь і навичок, зростання майстерності з оцінки. Метою підвищення кваліфікації фахівців є оновлення їх теоретичних і практичних знань у відповідності з постійно зростаючими вимогами освітніх стандартів. Підвищення кваліфікації може відбуватися в таких формах: тематичне навчання з конкретних питань оціночної діяльності; тренінги, тематичні та проблемні семінари з науково-технічних, технологічних, соціально-економічних та інших проблем, що виникають на рівні галузі, регіону, підприємства (об'єднання), організації чи установи; поглиблене вивчення актуальних проблем за профілем професійної діяльності для оновлення знань або підготовки фахівців до виконання нових трудових функцій (Відповідно до Закону «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua>).

ПРИКЛАДНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ – теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей. Результатом прикладних наукових досліджень є нові знання, призначені для створення нових або вдосконалення існуючих матеріалів, продуктів, пристроїв, методів, систем, технологій, конкретні пропозиції щодо виконання актуальних науково-технічних та суспільних завдань (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ПРИНЦИП ВІДПОВІДНОСТІ МІРИ ВПЛИВУ – принцип взаємодії між різними рівнями в ієрархічній системі управління, який визначає, що на вищому рівні мають прийматися такі рішення, що залишають нижчому рівню найбільшу свободу у процесі їх реалізації (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ПРИНЦИП СУБСИДІАРНОСТІ – принцип взаємодії між різними рівнями в ієрархічній системі управління, за якої вищий рівень приймає нові рішення (правила та процедури) тільки за умови їх вищої ефективності, ніж відповідні рішення нижчого рівня (Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>).

ПРОСУВАННЯ САЙТУ – це комплекс заходів і способів по збільшенню відвідуваності сайту цільовими відвідувачами. Цільові відвідувачі – це відвідувачі, які зацікавлені в товарі, послугі або інформації, представленої на сайті.

ПРОФЕСІЙНА АКТИВНІСТЬ У ЕЛЕКТРОННИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ – нині, саме електронні соціальні мережі, завдяки зручності їх інструментів і сервісів стали основними для швидкого зворотного зв'язку з

громадськістю та поширенням власних наукових результатів. До прикладу є електронні соціальні мережі, що створені спеціально для наукової спільноти, а саме: Українські науковці у світі (Ukrainian Scientists Worldwide), LinkedIn, Computer Science Student Network (CS2N), SciPeople, Scientific Social Community та ін. Напрями застосування електронних соціальних мереж вченими:

- 1) самопрезентація вченого;
- 2) пошук наукового матеріалу та відстеження новин про наукові масові заходи;
- 3) підтримка наукових контактів і організації тематичних груп чи сторінок;
- 4) оцінка та моніторинг ефективності власних наукових робіт.

ПРОЦЕДУРА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ – це точний і повний опис послідовності виконання впорядкованого набору адміністративно-педагогічних заходів та дій, необхідних для розв’язування організаційно-педагогічної задачі створення і підтримки електронного періодичного наукового видання на програмній платформі певної відкритої журнальної системи (*Спірін О. М. Процедура впровадження електронного наукового журналу з використанням програмної платформи Open Journal Systems. / Л. А. Лунаренко, О. В. Новицький // Інформаційні технології в освіті. – 2017. – № 32. – С. 40-60).*

Р

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів (*Відповідно до Р. I ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).*

РЕПОСТ – вторинна публікація повідомлення, розміщеного іншим користувачем в соціальній мережі або блозі, з посиланням на джерело.

РЕЙТИНГ ВИКЛАДАЧІВ – загальна складова рейтингів викладачів одного вищого навчального закладу дозволяє абітурієнтам отримати інформацію про цей університет; допомагає у формуванні іміджу викладача. має стимулювальні властивості, бо як тільки на кафедрі, факультеті, в інституті, університеті запроваджується рейтингова оцінка діяльності викладача, весь професорсько-викладацький склад занурюється в правила гри, визначені рейтингом, прагнучи покращити свої показники, які на нього впливають; сприяє професійному й етичному зростанню всього професорсько-викладацького складу університету.

РОЗПОВСЮДЖУВАТИ – 1) роздавати, передавати, продавати і т. ін. багатом для придбання, ознайомлення і т. ін.; поширювати; 2) доводити до відома багатьох, поширювати серед багатьох (певні ідеї, погляди, чутки і т. ін.) (*Словник української мови: в 11 томах. – Том 8, 1977. – Стор. 773. <http://sum.in.ua/s/rozpovsjudzhuvaty>*).

С

САМОАРХІВУВАННЯ НАУКОВИХ РОБІТ – під «самоархівуванням» розуміється розміщення автором безкоштовного примірника електронного документу у всесвітній мережі з метою забезпечення відкритого доступу до нього. Переважно, цей термін відноситься до самоархівування статей наукових рецензованих журналів та матеріалів конференцій, а також дисертацій, результатів наукових досліджень та ін. в інституційному репозитарії для підвищення його доступності, використання та цитування. Свої наукові роботи (статті, монографії, посібники, збірники матеріалів конференцій, навчальний матеріал, дисертації, автореферати, аудіозаписи різних наукових заходів, електронні презентації та тези доповідей тощо) варто розміщувати (самоархівувати) в електронних бібліотеках.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОНТЕНТОМ (CMS) – програма, що надає інструменти для додавання, редагування, видалення інформації на сайті. Кожен сайт має панель управління, яка є лише частиною всієї програми, але достатня для управління ним.

СОЦІАЛЬНА МЕРЕЖА ДЛЯ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ – 1) засоби спільної навчальної діяльності, а також засоби розгортання соціальних контактів та розширення соціальної взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу; 2) засоби, що сприяють у навчально-виховному процесі збільшенню масштабу користувацької доступності ресурсів через інформаційно-комунікаційні мережі, формуванню взаємопов'язаного структурованого освітнього контенту, впливають на розвиток діалогічного характеру навчального процесу. Також, це веб-сайт для організації людей зі схожими інтересами та / або діяльністю. Популярні соціальні мережі: MySpace, Facebook, Twitter, Однокласники та ін. (<http://olgapinchuk.blogspot.com>).

СТАЖУВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ – здійснюється з метою формування і закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, щодо виконання завдань і обов'язків на займаній посаді або посаді вищого рівня, засвоєння вітчизняного та зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому

якісному рівні в межах певної спеціальності (*Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-13>).

СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ НАУКОВОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ (СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ НЕБ) – це сформовані статистичні дані НЕБ щодо оприлюднення і розповсюдження результатів досліджень науково-педагогічних працівників у вигляді таблиць, діаграм, порівняльних діаграм, мап та ін (*Спірін О. М., Новицька Т. Л., Яцишин А. В. Електронна бібліотека як джерело статистичних даних для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень. – 2018. – Інформаційні технології в освіті, 2 (35) http://ite.kspu.edu/Issue_35/p-7-26*).

СУБ'ЄКТАМИ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ є наукові працівники, науково-педагогічні працівники, аспіранти, ад'юнкти і докторанти, інші вчені, наукові установи, університети, академії, інститути, музеї, інші юридичні особи незалежно від форми власності, що мають відповідні наукові підрозділи, та громадські наукові організації.

У

УКРАЇНІКА НАУКОВА (<http://www.nbuv.gov.ua/node/512>) – реферативна база даних, що створена в 1998 р. фахівцями Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (НБУ ім. В. І. Вернадського), з формування національних реферативних ресурсів, забезпечення вільного доступу до відомостей щодо результатів наукової діяльності вітчизняних учених. Обсяг поповнень – 3,5-4 тис. записів щомісячно (ресурс НБУ ім. В. І. Вернадського). (*Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. Дата звернення: Жовтень 29, 2018*).

УКРАЇНСЬКИЙ ІНДЕКС НАУКОВОГО ЦИТУВАННЯ (<http://uincit.uran.ua/scientists/fronts/about>) – система наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України. Призначення системи – забезпечення збору, опрацювання та надання доступу до даних щодо показників активності індивідуальних та колективних суб'єктів наукової діяльності України. Сайт працює у тестовому режимі – доопрацьовування програмного забезпечення системи, виявлення та усунення помилок, наповнення баз даних реєстрів учених та наукових установ (виконавець проекту – Асоціація користувачів Української науково-освітньої

телекомунікаційної мережі «УРАН» на замовлення та за фінансової підтримки Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України).

Ф

ФАЙЛООБМІННИК (файлхостінг, файловий хостинг, файловий архів) – сервіс, що надає користувачеві місце для зберігання його файлів і забезпечує до них доступ інших користувачів інтернету. Деякі файлообмінники платять за певну кількість завантажень файлів, дозволяючи таким чином заробити їх власнику.

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ – теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язків. Результатом фундаментальних наукових досліджень є гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо, які не орієнтовані на безпосереднє практичне використання у сфері економіки (*Відповідно до Р. І, ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>*).

Ц

ЦИФРОВИЙ ІДЕНТИФІКАТОР ORCID – унікальний цифровий ідентифікатор автора вирішує проблему правильного визначення документів конкретного автора. Задля економії часу є доцільним проведення обміну інформацією між профілями та імпорту-експорту бібліографічних записів з профілів та інших ресурсів, використання можливостей спеціалізованих систем управління бібліографією (Mendeley, EndNote). ORCID є унікальним ідентифікатором, що визначає прямий зв'язок з дослідниками та організаціями, і спрямований на вирішення проблем синтаксичної та структурної неоднорідності відомостей про автора (*Что такое ORCID [Електронний ресурс] / Веб-сайт ORCID. – Режим доступу: <http://orcid.org/about/what-is-orcid>*). Тобто, головною особливістю використання системи ORCID є вирішення проблеми ідентифікації вчених з однаковими іменами та прізвищами. Інколи, у деяких дослідників, за певних причин, виникають відповідні зміни прізвища у зв'язку з, наприклад, одруженням, розлученням тощо; або у різних виданнях наукової продукції існують свої вимоги написання авторів ресурсів (автор ресурсу повинен написати тільки свої прізвище та

ініціали, або навпаки, ініціали та прізвище, або взагалі повністю прізвище, ім'я і по батькові, та відповідно можливий варіант навпаки - ім'я і по батькові, а після цього прізвище автора ...); при зміні місця роботи також частково змінюються особисті дані. ORCID вирішує поширені проблеми в іменуванні авторів: – змінної транскрипції і порядку складних імен; – існування середніх імен, загальних імен; – ініціалів, та специфічних національних стандартів, щодо правил запису імен авторів; – випадки зміни прізвищ. Попри це, система ORCID підтримує кілька мов, тому забезпечує міжнародну видимість дослідників. ORCID ідентифікатори зручно використовувати для вирішення академічних та соціальних заходів, вони допомагають в пошуку авторів, кандидатів для наукового дослідження, пошуку зв'язаних між собою результатів наукових досліджень. У рамках ORCID, кожному науковцю видається унікальний ідентифікатор ORCID iD. (Новицька Т.Л., Марченко О.О. (2016) *Інтеграція ідентифікаторів ORCID з інституційними системами підтримки науково-дослідної діяльності, Інформаційні технології і засоби навчання*, 6 (56).

ЦИФРОВИЙ УНІКАЛЬНИЙ ІДЕНТИФІКАТОР (Digital object identifier, DOI) назавжди призначається об'єкту, щоб забезпечити постійне посилання на поточну інформацію про цей об'єкт, в тому числі, де об'єкт зберігається або де інформацію про нього можна знайти в Інтернеті (*ISO 26324:2012(en) Information and documentation – Digital object identifier system, <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26324:ed-1:v1:en>*). Для встановлення ідентичності метаданих наукових досліджень в мережі Інтернет з різних інформаційно-аналітичних та наукометричних систем, почали створювати цифрові ідентифікатори об'єктів (Digital Object Identifier, DOI). Цифрові ідентифікатори об'єктів, що видаються через систему CrossRef, полегшують процес визначення унікального та постійного веб-посилання на статтю, документи, дані, або будь-які вихідні матеріали, коди, відео та багато інших типів контенту. Використання DOI підвищило точність управління веб-посиланнями, однозначного місцезнаходження повних текстів ресурсів, визначення взаємопов'язаних джерел через цифрові платформи, і відповідно індексування цих ресурсів у бібліографічних базах даних (*Meyer C.A. Reference Accuracy: Best Practices for Making the Links [Electronicresource] / C.A. Meyer // Journal of Electronic Publishing. – 2008. – Vol. 11. - Issue 2. – Modeo faccess: <http://quod.lib.umich.edu/j/jep/3336451.0011.206?view=text;rgn=main>*). Ці веб-посилання є усталеними і не залежать від зміни видавця, хостингу чи назви видання: користуючись DOI можливо за один крок дійти до потрібної публікації (*Радченко А.І. Упровадження системи цифрових ідентифікаторів DOI: поступ і досвід [Електронний ресурс] / А.І. Радченко, Т.М. Яцьків // Наука України у світовому інформаційному просторі: [зб. ст.] / Нац. акад.*

Наук України. – Київ: Академперіодика, 2014 – Вип. 10. – С. 41-46. – Режим доступу: http://www.nas.gov.ua/publications/books/series/9789660247048-/Documents/2014_10/5_Radchenko.pdf).

Х

ХМАРНІ ОСВІТНІ/НАУКОВІ СЕРВІСИ (CLOUD TECHNOLOGY, CLOUD COMPUTING):

1) надають користувачам Інтернету доступ до комп'ютерних ресурсів серверу і використання програмного забезпечення як онлайн-сервісу. *Хмарні сервіси* – це модель, що дозволяє повсюдний, зручний мережний доступ на вимогу (on-demand access) до області спільно використовуваних налаштовуваних обчислювальних ресурсів (мереж, серверів, сховищ, застосунків, сервісів тощо), які може бути швидко надано та швидко вивільнено з мінімальними управлінськими затратами та мінімальною взаємодією з постачальником сервісу;

2) забезпечують користувачеві мережний доступ до масштабованого і гнучко організованого пулу розподілених фізичних або віртуальних ресурсів, які постачаються в режимі самообслуговування і адміністрування за його запитом. Із використанням хмарних сервісів формуються хмаро орієнтовані мережні інструменти систем відкритої освіти – це засоби ІКТ, що забезпечують формування і підтримування в актуальному стані мережних електронних інформаційних ресурсів і хмарних сервісів відкритого навчального середовища, реалізацію технологій проектування і застосування відкритих хмаро орієнтованих педагогічних систем. До важливих мережних інструментів систем відкритої освіти належать: хмаро орієнтовані науково-освітні інформаційні мережі й інфраструктури; хмаро орієнтовані корпоративні інформаційні системи і сервіси; мережні електронні освітні ресурси і сервіси; навчально-наукові лабораторії віддаленого доступу та ін.

Я

ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг (Відповідно до Р. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань (*Відповідно до Р.І ст.1 Закону України «Про вищу освіту», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>*).

E

EDUCATION – процеси, за допомогою яких суспільство свідомо передає від покоління до покоління накопичені інформацію, знання, розуміння, ставлення, цінності, навички, компетентності, зразки поведінки. Це передбачає комунікацію, спроектовану для забезпечення «learning» (*освітній глосарій ЮНЕСКО [<http://uis.unesco.org/en/glossary>]*).

G

GOOGLE APPS FOR EDUCATION (GAfE) (<http://www.google.com/edu>) – безкоштовний пакет спеціалізованого хмарного програмного забезпечення й інструментів, що надає компанія Google для наукових установ та навчальних закладів на обраному ними домені. Це система інструментів, яку можна використовувати у професійній діяльності освітян: спільній роботі, документообігу, управлінні освітнім закладом та навчальним процесом у віддаленому режимі. GAfE є набором сервісів Google, доступних в домені .edu: поштовий сервіс Gmail, хмарне сховище Drive, сервіси для створення таблиць, документів, презентацій і сайтів (Sheets, Docs, Slides та Sites). Проте є його вагомі *переваги* – при створенні аккаунта в GAfE користувачі отримують: доступ до Google Classroom; поштовий домен установи; додатковий обсяг доступного місця всередині Gmail і Driveta ін. Сьогодні біля 80 млн. студентів і викладачів всього світу зареєстровано у системі GAfE. З метою вдосконалення освіти в Україні компанія Google впровадила GAfE у вітчизняні освітні заклади, а саме: в Інститут модернізації змісту освіти МОН України, Донецький обласний інститут ППО та ін. Хмарні технології дозволяють економити кошти на оплату ліцензій на програмне забезпечення, його супровід та адміністрування. Система GAfE та її сервіси допомагають більш ефективно планувати та впроваджувати дистанційне, модульне навчання, а також є підтримкою для інклюзивної освіти (*Хміль Н. А. Зарубіжний і вітчизняний досвід інтеграції хмарних технологій у педагогічний процес вищого навчального закладу [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання.*

GOOGLE EDUCATOR GROUP (GEG) – Освітня Спільнота, створена в 2015 р. в Україні, члени якої є активними користувачами Google Apps for Education. Це майданчик для навчання, співпраці, обміну досвідом у професійній діяльності.

I

ISSN (INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER) – це унікальний цифровий ідентифікатор, присвоєний періодичному виданню, який складається з восьми цифр, розділених дефісом. ISSN можуть мати такі періодичні видання: газети; журнали; наукові вісники, збірники, доповіді, звіти, що видаються періодично; каталоги; календарі; бюлетені, що виходять періодично; офіційні видання конгресів і конференцій, які проводяться періодично; серійні компакт-диски; періодичні електронні видання (веб-сайти) (Савченко, З. В. (2014) *Рекомендації користувачам щодо оформлення депозитів до сховища наукової електронної бібліотеки НАПН України, Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України,, м. Київ. <http://lib.iitta.gov.ua/4273/>*).

L

LEARNING – індивідуальне здобуття чи вдосконалення інформації, знань, розумінь, ставлень, цінностей, навичок, компетентностей, зразків поведінки через досвід, практику, вивчення чи інструктаж. (освітній глосарій ЮНЕСКО (<http://uis.unesco.org/en/glossary>)).

O

OPEN SCIENCE IN UKRAINE (OSU) – проект з комплексної підтримки наукових журналів у Web-просторі. OSU надає посилання на наукометричні бази даних міжнародного і регіонального, реферативного та повнотекстового, мультидисциплінарного і спеціалізованого характеру, електронні бібліотеки найбільш відомих науково-освітніх установ, інтернет-каталоги і репозиторії

наукових періодичних видань, пошукові платформи, в яких можна зареєструвати журнал та ін. (<https://openscience.in.ua>).

OPEN SCIENCE IN UKRAINE (OSU) (<https://openscience.in.ua>) – проект з комплексної підтримки наукових журналів в мережі Інтернет. **Основні напрямки** роботи проекту OSU: електронні версії наукових журналів на платформі Open Journal Systems; оформлення наукової інформації по стандартам Scopus і Web of Science; консультування, надання корисної інформації авторам і редакторам. Ресурс OSU надає різні безкоштовні консультації щодо: наявності українських журналів в Scopus і Web of Science; перевірки журналу в Scopus і WoS; пошуку потрібного журналу в Scopus; реєстрації в Scopus і Web of Science; індексу Хірша вченого в Scopus; розширення мережі наукових контактів; нових вимог до фахових видань; перевірки журналу перед подачею рукопису; рецензування; порядку формування Переліку наукових фахових видань України (2018 р.); отримання ISSN в 2018 р. та ін. Сервіс OSU є корисним проектом з комплексної підтримки електронних наукових журналів, завдяки використанню якого автори і редактори науково-педагогічних статей можуть отримати допомогу та безкоштовні консультації щодо рецензування, оформлення та підготовки статей до публікації відповідно до вимог міжнародних наукометричних баз даних та багато іншої корисної інформації.

3. АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ТЕРМІНІВ

А

АДМІНІСТРАТОРИ
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ
АКАУНТ
АСПІРАНТ
АТЕСТАЦІЯ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Б

БІБЛІОГРАФІЧНІ МЕНЕДЖЕРИ
БІБЛІОМЕТРИКА УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ
БІБЛІОТЕКА АВТОРЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ
БЛОГ

В

ВЕБОМЕТРІЯ
ВЕБ-САЙТ
ВІДВІДУВАНІСТЬ
ВІДКРИТА БАЗА ДАНИХ
ВІДКРИТА НАУКА
ВІДКРИТИЙ ДОСТУП
ВІДКРИТИЙ ІДЕНТИФІКАТОР ДОСЛІДНИКА ТА АВТОРА (OPEN RESEARCHER AND CONTRIBUTOR ID, ORCID)
ВІДКРИТІ АРХІВИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТЕ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВИЩА ОСВІТА
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У ПРОЦЕС НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВЧЕНИЙ

Г

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
ГРАНТ

Д

ДЕРЖАВНА ДОСЛІДНИЦЬКА ІНФРАСТРУКТУРА
ДОКТОРАНТ
ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ
ДОСЛІДНЕ ВИРОБНИЦТВО
ДОСЛІДНИЦЬКА ІНФРАСТРУКТУРА
ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Е

ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНА ТРАНСФЕРНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА (ЄКТС)
ЕЛЕКТРОННА ВІДКРИТА ЖУРНАЛЬНА СИСТЕМА (ЕВЖС)
ЕЛЕКТРОННА ЖУРНАЛЬНА СИСТЕМА (ЕЖС)
ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ УСТАНОВИ
ЕЛЕКТРОННИМИ СИСТЕМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНФЕРЕНЦІЙ
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ

Є

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР

З

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

**ЗАЯВА В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ НА УЧАСТЬ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ
ДО ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

I

**ІКТ-КОМПЕТЕНТНІСТЬ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ ЩОДО
ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ**

**ІНДЕКС ХІРША (
ІНДЕКС ЦИТУВАНЬ
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ
ІНФОРМАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НАУКОВОГО ТА
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ПІДТРИМКА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ПІДТРИМКА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНФОРМЕТРІЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ІНФОРМАЦІЯ**

K

**КІБЕРМЕТРІЯ
КОНТЕНТ
КОНТЕНТ ЦИФРОВИЙ
КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ
ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ**

L

**ЛАЙК
ЛОГІН**

M

**МІЖНАРОДНИЙ ІДЕНТИФІКАТОР СТАНДАРТНОГО ІМЕНІ
(INTERNATIONAL STANDARD NAME IDENTIFIER, ISNI)
МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТНИЙ НОМЕР МУЗИЧНОГО ВИДАННЯ
(INTERNATIONAL STANDARD MUSIC NUMBER, ISMN)
МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТНИЙ НОМЕР КНИГИ (INTERNATIONAL
STANDARD BOOK NUMBER, ISBN)
МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ
МОНІТОРИНГ ОСВІТНІЙ
МОНІТОРИНГ УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ
РОБІТ**

N

**НАУКА УКРАЇНИ – ДОСТУП ДО ЗНАНЬ
НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАУКОВА ЕКСПЕДИЦІЯ
НАУКОВА (НАУКОВО-ТЕХНІЧНА) ПРОДУКЦІЯ
НАУКОВА (НАУКОВО-ТЕХНІЧНА) РОБОТА
НАУКОВА (НАУКОВО-ДОСЛІДНА, НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНА, НАУКОВО-
ТЕХНІЧНА, НАУКОВО-ПРАКТИЧНА) УСТАНОВА
НАУКОВА ПЕРІОДИКА УКРАЇНИ
НАУКОВЕ ВИДАВНИЦТВО
НАУКОВЕ ВИДАННЯ
НАУКОВИЙ ІМІДЖ ВЧЕНОГО
НАУКОВИЙ ПІДРОЗДІЛ
НАУКОВИЙ ПРАЦІВНИК
НАУКОВИЙ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ) ПРОЕКТ
НАУКОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ**

НАУКОВИМ ВІДРЯДЖЕННЯМ
НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАУКОВО-ОСВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ МЕРЕЖІ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ (ПРИКЛАДНИЙ) РЕЗУЛЬТАТ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ) РОЗРОБКИ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК НАУКОЗНАВСТВО
НАУКОМЕТРІЯ
НАУКОМЕТРИЧНА БАЗА ДАНИХ
НАЦІОНАЛЬНІ ГАЛУЗЕВІ АКАДЕМІЇ НАУК

О

ОНЛАЙН
ОПРИЛЮДНЕННЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕВЖС У
ПРОЦЕС НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ
ОСНОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВИХ УСТАНОВ
ОСОБИСТИЙ ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ ВСТУПНИКА

П

ПЕРСОНАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ НАУКОВОГО ЧИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ПРАЦІВНИКА У НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРИКЛАДНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ПРИНЦИП ВІДПОВІДНОСТІ МІРИ ВПЛИВУ
ПРИНЦИП СУБСИДАРНOSTІ
ПРОСУВАННЯ САЙТУ
ПРОФЕСІЙНА АКТИВНІСТЬ У ЕЛЕКТРОННИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ
ПРОЦЕДУРА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ З
ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ

Р

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ
РЕПОСТ
РЕЙТИНГ ВИКЛАДАЧІВ
РОЗПОВСЮДЖУВАТИ

С

САМОАРХІВУВАННЯ НАУКОВИХ РОБІТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОНТЕНТОМ (CMS)
СОЦІАЛЬНА МЕРЕЖА ДЛЯ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ –
СТАЖУВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ НАУКОВОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ
(СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ НЕБ)
СУБ'ЄКТАМИ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У

УКРАЇНІКА НАУКОВА
УКРАЇНСЬКИЙ ІНДЕКС НАУКОВОГО ЦИТУВАННЯ

Ф

ФАЙЛООБМІННИК
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ц

ЦИФРОВИЙ ІДЕНТИФІКАТОР ORCID
ЦИФРОВИЙ УНІКАЛЬНИЙ ІДЕНТИФІКАТОР (DOI)

X
ХМАРНІ ОСВІТНІ/НАУКОВІ СЕРВІСИ (CLOUD TECHNOLOGY, CLOUD COMPUTING)

Я
ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

E
EDUCATION

G
GOOGLE APPS FOR EDUCATION (GAPE)
GOOGLE EDUCATOR GROUP (GEG)

I
ISSN (INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER)

L
LEARNING

O
OPEN SCIENCE IN UKRAINE (OSU)
OPEN SCIENCE IN UKRAINE (OSU)

Довідкове видання

УПОРЯДНИКИ:

Іванова Світлана Миколаївна,
Кільченко Алла Віленівна,
Лупаренко Лілія Анатоліївна,
Новицька Тетяна Леонідівна,
Тукало Сергій Миколайович,
Яцишин Анна Володимирівна.

**ЕЛЕКТРОННІ НАУКОВО-ОСВІТНІ СИСТЕМИ У
НАУКОВІЙ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ**

ГЛОСАРІЙ

Відповідальні за випуск: Яцишин А. В., Іванова С. М.

Верстка: Кільченко А. В.

Дизайн обкладинки: Кільченко А. В.

